

МХ "ЕРС"МП а.д. Требиње
ЗП "Хидроелектране на Дрини"
а.д. Вишеград

Акциони план за отклањање утврђених недостатака у ревизорском извјештају Grant Thornton, д.о.о Бања Лука за 2022 годину и прихватање препорука датих у Писму руководству Мјешовитог Холдинга „Електропривреда Републике Српске“

Година: 2022.

Датум израде:
02.10.2023.

Страна: 1/16

АКЦИОНИ ПЛАН

за отклањање утврђених недостатака у ревизорском извјештају Grant Thornton д.о.о Бања Лука за 2022. годину и прихватање препорука датих у Писму руководству Мјешовитог Холдинга „Електропривреда Републике Српске“

Израдио:		Контролисао:		Одобрио:
Име и презиме:	Милидарка Јаковљевић, дипл. ек.	Видаковић Ивона, дипл.ек	Максимовић Биљана, дипл.ек	Недељко Перишић дипл.ек,
Потпис:				

МХ "ЕРС" МП а.д. Требиње ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград	Акциони план за отклањање утврђених недостатака у ревизорском извјештају Grant Thornton, д.о.о Бања Лука за 2022 годину и прихватање препорука датих у Писму руководству Мјешовитог Холдинга, „Електропривреда Републике Српске“	Година: 2022.
		Датум израде: 02.10.2023.
		Страна: 2/16

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Независни ревизор „Grant Thornton“ д.о.о Бања Лука је извршио ревизију пословних књига свих Зависних предузећа и Матичног предузећа, као и консолидованог извјештаја Мјешовитог холдинга ЕРС, консолидованог ХЕТ-а, консолидованог РиТЕ Угљевик и консолидованог ХЕ на Дрини за 2022. годину и доставио појединачне извјештаје за сва Зависна предузећа, за Матично предузеће, консолидовани Извјештај за Мјешовити холдинг, као и Писмо руководству.

На основу Писма руководству сачињен је Интегрални акциони план на нивоу ЕРС-а, који је усвојио НО Електропривреде РС, а потом га доставио зависним предузећима да свако зависно предузеће идентификује ревизорске примједбе које се односе на њихов финансијски извјештај и да их угради у свој акциони план, са циљем да се њиховом реализацијом отклоне сви недостаци и реализују препоруке независног ревизора.

У Писму руководству, као и акционом плану посебно су обрађена питања финансијског извјештавања и информационе технологије. С тим у вези, у овом Акционом плану указаћемо на уочене недостатке, на дате препоруке независног ревизора и на мјере за отклањање тих недостатака, са носиоцима активности и мјерама за њихово извршење, а која се односе само на наше Предузеће.

На основу извршене ревизије наших финансијских извјештаја, независни ревизор „Grant Thornton“ је дао следеће **мишљење**:

„По нашем мишљењу, приложени појединачни финансијски извјештаји дају истинит и објективан приказ, по свим материјално значајним аспектима, финансијско стање Друштва на дан 31. децембра 2022. године, као и резултате његовог пословања и токове готовине за годину која се завршава на тај дан, у складу са Законом о рачуноводству и ревизији Републике Српске.“

Овај Акциони план ће бити предмет разматрања Одбора за ревизију, Надзорног одбора и Скупштине акционара ЗП „Хидроелектране на Дрини“ а.д. Вишеград, па ће зависно од њихових сугестија и приједлога бити дорађен.

МХ "ЕРС"МП а.д. Требиње ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград	Акциони план за отклањање утврђених недостатака у ревизорском извјештају Grant Thornton, д.о.о Бања Лука за 2022 годину и прихватање препорука датих у Писму руководству Мјешовитог Холдинга, „Електропривреда Републике Српске“	Година: 2022.
		Датум израде: 02.10.2023.
		Страна: 3/16

1. Судски спорови	
НАЛАЗИ РЕВИЗИЈЕ	ПРЕПОРУКА
Зависна предузећа –чланице Мјешовитог Холдинга су тужена страна у различитим судским споровима. Процјењени потенцијални ефекат таквих спорова за предузеће ЗП „Хидроелектране на Дрини“ а.д. Вишеград на дан 31.12.2022. године је 6.000 КМ. Руководство детаљно анализира потенцијалне ризике од даљњих губитака по овом основу и сматра да је признати износ резервисања на дан 31.12.2022. задовољавајући и оправдан.	➤ Наша препорука је да Руководство Холдинга и руководства зависних предузећа врше процјену ризика исхода судских спорова и врше адекватна резервисања по основу процјене ризика. Такође је неопходно да сви судски спорови буду објелодањени у Напоменама уз Финансијске извјештаје као и анализе процјене исхода судских спорова.

ОДГОВОР РУКОВОДСТВА

Препорука се прихвата.

Судски спор по горе наведеном предмету је окончан у току 2023. године и то у корист предузећа.

Предузеће континирано прати ток постојећих и ризик од потенцијалних судских спорова и врши резервисања потребних новчаних средстава за њихово покриће.

МЈЕРЕ ЗА ОТКЛАЊАЊЕ НЕДОСТАКА

Континирано пратити ток постојећих и ризик од потенцијалних судских спорова и вршити резервисања потребних новчаних средстава за њихово покриће као и њихово објелодањивање у Напоменама уз Финансијске извјештаје.

Носилац активности: Управа Друштва,

Рок: континуиран

МХ "ЕРС"МП а.д. Требиње
ЗП "Хидроелектране на Дрини"
а.д. Вишеград

Акциони план за отклањање утврђених недостатака у ревизорском извјештају Grant Thornton, д.о.о Бања Лука за 2022 годину и прихватање препорука датих у Писму руководству Мјешовитог Холдинга, „Електропривреда Републике Српске“

Година: 2022.

Датум израде:
02.10.2023.

Страна: 4/16

2. Очекивани кредитни губици – Потраживања од повезаних правних лица, потраживања од купаца, друга краткорочна потраживања - МСФИ 9 Финансијски инструменти

НАЛАЗИ РЕВИЗИЈЕ

Током ревизије појединачних извјештаја Зависног предузећа Хе на Дрини а.д. Вишеград констатовано је да се највећи дио потраживања односи на потраживања за електричну енергију и то од повезаних правних лица, која највећим дијелом датирају из ранијег периода. Матично друштво и Зависна друштва код признавања очекиваних кредитних губитака код потраживања од повезаних правних лица, користе дјелимично усвојене рачуноводствене политике, односно примјењује само став којим је дефинисано да се очекивани кредитни губици за повезана правна лица обрачунавају у проценту од 1% на ненаплаћена потраживања, односно приликом обрачуна очекиваних кредитних губитака не користи став 4. из члана 107. усвојених рачуноводствених политика који дефинише да се Потраживања од купаца, без обзира којој групи потраживања припадају, а чија потраживања са стањем на дан процјене износе 1.000.000 КМ и више, процјењују појединачно.

ПРЕПОРУКА

Препорука Ревизора је да Матично друштво и Зависна друштва у потпуности примјењује усвојене рачуноводствене политике и да на објективан и фер начин изврши обрачун очекиваних кредитних губитака која настају из односа са повезаним правним лицима.

Даље, неопходно је да се преиспита и политика за обрачун очекиваних кредитних губитака за потраживања од купаца за електричну енергију.

МХ "ЕРС" МП а.д. Требиње ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград	Акциони план за отклањање утврђених недостатака у ревизорском извјештају Grant Thornton, д.о.о Бања Лука за 2022 годину и прихватање препорука датих у Писму руководству Мјешовитог Холдинга, „Електропривреда Републике Српске“	Година: 2022.
		Датум израде: 02.10.2023.
		Страна: 5/16

ОДГОВОР РУКОВОДСТВА

Препорука се прихвата.

Предузеће је у предходном периоду примјењивало МСФИ 9 и вршило обезвјеђење потраживања од ППЛ за испоручену електричну енергију примјеном члана 107. Правилника о рачуноводственим политикама МХ ЕРС усвојеним у децембру 2020. године. Процјена наплативости потраживања врши се по групама примјеном коефицијента ненаплаћених потраживања на укупан износ фактурисаних потраживања у текућем извјештајном периоду. Примјењен је коефицијент 0,01. У напомени број 25. можемо видјети да је у 2022. години извршена корекција почетног износа обрачунатог на дан 31.12.2020. од 1.131.190 КМ, који је признавањем прихода сведена на наведени износ од 729.820 КМ.

Предузеће ће настојати да, и у будућем периоду, досљедно и у потпуности примјењује усвојене рачуноводствене политике.

МЈЕРЕ ЗА ОТКЛАЊАЊЕ НЕДОСТАКА

- **Стручна служба треба да и даље континуирано усаглашава сва потраживања и обавезе.**
- **Писмено иницирати активности на изради плана наплате укупних потраживања од МХ ЕРС-а с посебним освртом на потраживања старија од 365 дана, уз услов да се текућа потраживања наплаћују у валутном року.**
- **Досљедно примјењивати МСФИ 9 приликом израде годишњих извјештаја,**
- **Вршити мјесечну анализу потраживања од Холдинга,**
- **На сједницама органа Управе, НО и ОР предузимати кораке који би довели до смањења потраживања на износ једногодишње реализације.**

Формирати комисију на нивоу МХ ЕРС која ће преиспитати рачуноводствене политике за обрачун очекиваних кредитних губитака за потраживања од купаца за електричну енергију.

Носилац активности: Управа Друштва,
НО Друштва, ОР Друштва
,Управа МП,НО МП .

Рок: континуиран

МХ "ЕРС"МП а.д. Требиње
ЗП "Хидроелектране на Дрини"
а.д. Вишеград

Акциони план за отклањање утврђених недостатака у ревизорском извјештају Grant Thornton, д.о.о Бања Лука за 2022 годину и прихватање препорука датих у Писму руководству Мјешовитог Холдинга „Електропривреда Републике Српске“

Година: 2022.

Датум израде:
02.10.2023.

Страна: 6/16

3. Уговори о репрограму за задржана средства, Уговори о репрограму по основу накнада за ОИЕЕ и Уговори о зајму са повезаним правним лицима

НАЛАЗИ РЕВИЗИЈЕ

Током ревизије констатовано је да Матично друштво има више потписаних уговора о репрограму обавеза повезаним правним лицима и уговора о зајму повезаним правним лицима (Матично друштво а.д. Требиње, Хе на Дрини а.д. Вишеград, ХЕ на Требишњици а.д. Требиње, Електробрајина а.д. Бања Лука, Електро Добој а.д. Добој, Електро Херцеговина а.д. Требиње, Рите Гацко а.д. Гацко и др.). Приликом евидентирања наведених уговора и обрачуна дисконта, Друштво је евидентирање укупног дисконта по основу Уговора о репрограму и Уговора о зајму евидентирало кроз текући период, односно финансијске приходе/расходе, што није у складу са захтјевима Концептуалног оквира финансијског извјештавања.

ПРЕПОРУКА

Препорука Ревизора је да Друштво изврши корекције евидентираног дисконта по основу уговора о репрограму обавеза од повезаних правних лица и Уговора о зајму са повезаним правним лицима, у складу са захтјевима МРС 8 Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке и исти евидентира у складу са захтјевима Концептуалног оквира финансијског извјештавања.

ОДГОВОР РУКОВОДСТВА

Препорука се прихвата.

Друштво има дугорочни кредит према ППЛ МХ ЕРС који је настао по основу продаје експроприсаних некретнина и објекта везани за пројекат изградње ХЕ Бук Бијела на основу уговора бр: бр:01-00-342-2/21 од 22.03.2021. године којим се МХ ЕРС обавезује да у наредном периоду Друштву надокнади износ у вриједности од 8.762.118 КМ. На основу отплатног плана некретнине извршен је обрачун дисконта на дан 31.12.2021. године а у наредним годинама вршимо корекцију дисконта у корист прихода.

МЈЕРЕ ЗА ОТКЛАЊАЊЕ НЕДОСТАКА

Ангажовати стручног консултанта који ће утврдити износе корекција и дати јасне инструкције у вези са књижењем дисконта у складу са МРС 8 Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке код МП и Зависних предузећа.

Носилац активности: Управа МХ "ЕРС" и управе ЗП

Рок:

31.12.2023. године

МХ "ЕРС"МП а.д. Требиње
ЗП "Хидроелектране на Дрини"
а.д. Вишеград

Акциони план за отклањање утврђених недостатака у ревизорском извјештају Grant Thornton, д.о.о Бања Лука за 2022 годину и прихватање препорука датих у Писму руководству Мјешовитог Холдинга, Електропривреда Републике Српске"

Година: 2022.

Датум израде:
02.10.2023.

Страна: 7/16

4. Начело сталности пословања

НАЛАЗИ РЕВИЗИЈЕ

На основу извршених ревизија појединачних и консолидованих финансијских извјештаја зависних предузећа - чланица Мјешовитог Холдинга за годину која се завршава на дан 31. децембра 2022. године, идентификовали смо код неких предузећа као што је нпр. Хидроелектрана Бистрица д.о.о. Фоча, значајно веће текуће обавезе у односу на текућа средства у укупној вриједности од 22.257 хиљада КМ.

Појединачни финансијски извјештаји чланица Холдинга као и консолидовани финансијски извјештаји ЗП „Хидроелектране на Дрини“ ад Вишеград наводе да су исти састављени у складу са начелом сталности пословања. На основу спроведених ревизија код горе наведених чланица, утврдили смо постојање оперативних губитака, неликвидност и потенцијалне одливе значајних средстава по основу ризика од губљења судских спорова. Ово су индикатори постојања потенцијалних проблема везаних за могућност нормалног одвијања оперативних активности у смислу сервисирања текућих обавеза кроз наплату потраживања у договореним роковима и износима.

ПРЕПОРУКА

Руководства чланица и Холдинга морају предузети детаљније и свеобухватније мјере обезбјеђивања континуираних извора финансирања, којим би се обезбједило нормално и континуирано обављање оперативних активности чланица Холдинга и самог Холдинга.

МХ "ЕРС"МП а.д. Требиње
ЗП "Хидроелектране на Дрини"
а.д. Вишеград

Акциони план за отклањање утврђених недостатака у ревизорском извјештају Grant Thornton, д.о.о Бања Лука за 2022 годину и прихватање препорука датих у Писму руководству Мјешовитог Холдинга „Електропривреда Републике Српске“

Година: 2022.

Датум израде:
02.10.2023.

Страна: 8/16

ОДГОВОР РУКОВОДСТВА

Препорука се прихвата.

Наше Зависно предузеће Хидроелектране „Бистрица“ доо Фоча је предузеће у процесу изградње капацитета и у вези са тим не остварује приходе од основне дјелатности. Ова чињеница дјелимично оправдава овакав однос између текућих обавеза и текуће имовине.

Међутим, треба напоменути и то да је у марту 2023. одлуком СА-01-11/23 извршена докапитализација Хидроелектране „Бистрица“ од стране Хидроелектране на Дрини, тако да је износ од 22.924.381 КМ краткорочних обавеза пренијет на позицију капитала код Хидроелектране „Бистрица“, односно са позиције потраживања по основу позајмице на позицију учешћа у капиталу зависних предузећа код предузећа Хидроелектране на Дрини. Та чињеница у значајној мјери мијења слику финансијског стања предузећа ХЕ „Бистрица“ и њене способности та из текућих средстава измирује доспјеле обавезе.

Ми ћемо урадити све како наше Зависно предузеће не би дошло у ситуацију немогућности измиривања обавеза и немогућности обављања оперативних активности у континуитету и бринути о способности Зависног друштва да настави са пословањем у складу са начелом сталности пословања.

МЈЕРЕ ЗА ОТКЛАЊАЊЕ НЕДОСТАКА

Управа ће континуирано вршити процјену ликвидности и настојати да обезбједи изворе финансирања за несметано и континуирано обављање оперативних активности Друштва и Хидроелектране „Бистрица“ као свог зависног предузећа.

Носилац активности: Управа МХ“ЕРС“МП и ЗП

Рок: Континуирано

МХ "ЕРС"МП а.д. Требиње
ЗП "Хидроелектране на Дрини"
а.д. Вишеград

Акциони план за отклањање утврђених недостатака у ревизорском извјештају Grant Thornton, д.о.о Бања Лука за 2022 годину и прихватање препорука датих у Писму руководству Мјешовитог Холдинга, „Електропривреда Републике Српске“

Година: 2022.

Датум израде:
02.10.2023.

Страна: 9/16

5. Залихе и дати аванси

НАЛАЗИ РЕВИЗИЈЕ

Током обављања ревизије, ревизорским поступцима утврђено је да залихе материјала и резервних дијелова код већег броја зависних предузећа имају изузетно низак коефицијент обрта. Холдинг није вршио вредновање, односно усклађивање вриједности залиха у складу са параграфом 9 МРС 2 – Залихе.

ПРЕПОРУКА

Препорука ревизора је да сва Зависна предузећа на дан састављања појединачних финансијских извјештаја изврше процјену надокнадивост залиха материјала и резервних дијелова у складу са захтјевима МРС 2 „Залихе“ и да на основу извршене анализе и процјене евидентирају губитке по основу усклађивања вриједности залиха.

ОДГОВОР РУКОВОДСТВА

Препорука се прихвата.

ЗП „Хидроелектране на Дрини“ је на дан 31.12.2022. извршило обезвјеђење застарјелих залиха у износу од 60.836,04 КМ. и то на основу приједлога пописне комисије а у складу са препоруком лица која су одговорна за дате залихе.

Књиговође материјалног књиговодства врше анализу кретања материјала, консултују се са лицима одговорним за конкретне залихе и на основу тога дају препоруке о њиховом обезвјеђењу.

МЈЕРЕ ЗА ОТКЛАЊАЊЕ НЕДОСТАКА

Формирати комисије које ће извршити ванредан попис залиха и одредити виталност употребе поменутих залиха и могућност њиховог даљег кориштења, те извршити усклађивање вриједности залиха у складу са захтјевима МРС 2.

Носилац активности: Управе зависних предузећа

Рок: 28.02.2024.

МХ "ЕРС"МП а.д. Требиње
ЗП "Хидроелектране на Дрини"
а.д. Вишеград

Акциони план за отклањање утврђених недостатака у ревизорском извјештају Grant Thornton, д.о.о Бања Лука за 2022 годину и прихватање препорука датих у Писму руководству Мјешовитог Холдинга, Електропривреда Републике Српске"

Година: 2022.

Датум израде:
02.10.2023.

Страна: 10/16

ИНФОРМАЦИОНЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ

6. Свеобухватна анализа информационог система

ЗНАЧАЈНИ ДОГАЂАЈИ У ИНФОРМАЦИОНОМ СИСТЕМУ

Током претходне године издвојени су сљедећи значајни догађаји у информационом систему свих чланица Холдинга:

Успостављена је нова организација пословних процеса, посебно за формиране нове дирекције: Дирекцију за тржишно снабдијевање и Дирекцију за јавно снабдијевање (централизирана дијела пословних процеса).

Имплементиран је Софтвер за интегрисани биллинг рачуна у свим чланицама Холдинга са изузетком Електро-Бијељине, гдје је у току поступак јавне набавке ОБС биллинг.

Двије новоформиране дирекције су успоставиле стабилан рад.

У току је пројекат унапређења корпоративне безбједности за цијелу ЕРС, који се води од стране Матичног предузећа.

Све производне и дистрибутивне SCADA мреже су ефективно раздвојене /сегментирани од остатка корпоративне мреже, осим у изузецима који су дио налаза ревизије.

Друштво је проширило имплементације софтвера за резервне копије Veeam у зависним предузећима, при чему мањи дио предузећа и даље не користи софтвер за резервне копије.

Организациона јединица Контакт центар у Бијељина функционише као дио Дирекције за јавно снабдијевање Матичног предузећа. У тску је набавка софтвера за потребе Контакт центра.

Негативна запажања су:

Друштво не проводи снимање сесија администрације вањских компанија које су уговорно ангажоване у ЕРС, чиме се излаже ризицима повезаним са неадекватном превенцијом упада и ограничењима управљања у случајевима безбједносних криза. Софтвер за резервне копије података није имплементиран у свим зависним друштвима.

Постоји више локацијски дистрибуираних система који и даље нису у домену, чиме нису наметнуте јединствене безбједносне поставке за све рачунарске мреже и системе.

Холдинг нема јединствене инфраструктурне стандарде. Софтверски системи су већим дијелом стандардизовани, иако се користе различите архитектуре система за дистрибутивни софтвер (Електродистрибуција Пале, Матично предузеће, Електрокрајина, Електро-Херцеговина) и интерни развој (Електро Добој).

МХ "ЕРС"МП а.д. Требиње
ЗП "Хидроелектране на Дрини"
а.д. Вишеград

Акциони план за отклањање утврђених недостатака у ревизорском извјештају Grant Thornton, д.о.о Бања Лука за 2022 годину и прихватање препорука датих у Писму руководству Мјешовитог Холдинга, "Електропривреда Републике Српске"

Година: 2022.

Датум израде:
02.10.2023.

Страна: 11/16

За критично важне системе је успостављено логовање приступа у складу са добрим праксама, али није успостављена двофакторска аутентификација. Друштво је припремило пројекат имплементације Двофакторске аутентификације, за који се очекује процедура набавке.

Евиденција захтјева корисника се прима и евидентира софтверским путем само за ЕРП систем, при чему процес није конзистентно имплементиран за све врсте корисничких захтјева.

На нивоу зависних предузећа додатне значајне измјене су:

Унапријеђено је наметање безбједносних политика на доменима у више предузећа. Шифре за доменске налоге се мијењају на редовној основи.

Настављена је имплементација система безбједности према стандарду ISO27001 у неким зависним предузећима. Очекује се да овај систем управљања заживи и у Матичном предузећу и осталим зависним предузећима.

Менаџмент сервер за CheckPoint рјешење за управљање мрежом је такође подигнут на виртуелној инфраструктури (ХЕТ, РИТЕ Гацко). Cisco Identity протокол којом се штити мрежа и изнутра и вани. Двофакторска аутентификација се тренутно не користи за све приступе. За приступ извана се користи искључиво VPN приступ, који је значајно проширен кориштењем током ковид кризе. Радовно се ажурирају дефиниције за повезане ватрозидне уређаје. Користе се и унапријеђене верзије мултиплексера, додатно се користи резервна комуникацијска мрежа. Мрежа у већини компанија развија и приоритетно користи оптичку инфраструктуру.

Провјерени SCADA системи су већином у засебној мрежи, осим VPN везе према главном диспечерском центру Електропривреде РС. Ова веза се користи за терминирање искључиво унутрашњег саобраћаја.

SAP системи и ИТ центри су додатно заштићени издвајањем у засебне и разумно осигуране виртуелне мреже.

МХ "ЕРС"МП а.д. Требиње
ЗП "Хидроелектране на Дрини"
а.д. Вишеград

Акциони план за отклањање утврђених недостатака у ревизорском извјештају Grant Thornton, д.о.о Бања Лука за 2022 годину и прихватање препорука датих у Писму руководству Мјешовитог Холдинга, „Електропривреда Републике Српске“

Година: 2022.

Датум израде:
02.10.2023.

Страна: 12/16

НАЛАЗИ РЕВИЗИЈЕ

Унутар информационог система извршена су велика улагања у имовину. Претходне финансијске ревизије биле су фокусиране на критичне контроле, које су од интереса за ревизију финансијских извјештаја Холдинга. Није успостављен стратегијски план и циљеви развоја информационог система.

Ризик

Без детаљне анализе ИТ процеса и њихове усклађености и оперативне ефикасности, пословно руководство нема могућност потпуног сагледавања и праћења критичних промјена и стратегијског балансирања у подручју критичне инфраструктуре, сајбер безбједности и развоја пословних процеса/софтверске подршке.

ПРЕПОРУКА, ПОБОЉШАЊА И СТАТУС

Препорука је да Холдинг у наредном периоду планира анализу информационог система ради прегледа оперативног и стратегијског статуса кључних ИТ процеса.

Статус препоруке у 2021. години

Препорука није проведена. Због ове чињенице, ниво ризика налаза се процјењује као врло висок ризик. Свеобухватна анализа ИТ процеса и консолидација ИТ стратегије представља критичну компоненту трошковно ефикасног планирања.

Статус препоруке у 2022. години

Препорука није проведена. Постоји предметна ставка у плану набавке (Привремени оперативни план набавки за 2023. годину), али она није у току.

МЈЕРЕ ЗА ОТКЛАЊАЊЕ НЕДОСТАКА

Детаљна анализа ИТ процеса ће се изврши током 2023 године.

Носилац активности: шеф Службе за ТИС

Рок: 31.12.2023.

МХ "ЕРС"МП а.д. Требиње
ЗП "Хидроелектране на Дрини"
а.д. Вишеград

Акциони план за отклањање утврђених недостатака у ревизорском извјештају Grant Thornton, д.о.о Бања Лука за 2022 годину и прихватање препорука датих у Писму руководству Мјешовитог Холдинга, „Електропривреда Републике Српске“

Година: 2022.
Датум израде:
02.10.2023.
Страна: 13/16

7. Контрола приступа добављача (налаз из 2020.г.)

НАЛАЗИ РЕВИЗИЈЕ И РИЗИК

У току ревизије уочено је да већина добављача користи VPN приступ код администрације различитих система, при чему се надзор приступа остварује на елементарном нивоу, уз успостављање и контролу системских записа комуникационе опреме.

Ризик

Не постоје детаљнији подаци о акцијама проведеним у систему након успостављања приступа на рачунарску мрежу од стране добављача. У случају компромитације добављача, постоји проблем са повјерењем у проведене сигурносне мјере.

ПРЕПОРУКА И СТАТУС

Размотрити набавку софтвера за надзор приступа добављача на нивоу снимања сесија администрације, који може обезбиједити брзу реакцију на инциденте и форензички квалитетне податке у случају упада у информациони систем.

Статус препоруке у 2021. години

Препорука није проведена.

Статус препоруке у 2022. години

Препорука није проведена.

ОДГОВОР РУКОВОДСТВА

Препорука се прихвата.

У току је имплементација рјешења.

МЈЕРЕ ЗА ОТКЛАЊАЊЕ НЕДОСТАКА

МХ "ЕРС"МП а.д. Требиње
ЗП "Хидроелектране на Дрини"
а.д. Вишеград

Акциони план за отклањање утврђених недостатака у ревизорском извјештају Grant Thornton, д.о.о Бања Лука за 2022 годину и прихватање препорука датих у Писму руководству Мјешовитог Холдинга „Електропривреда Републике Српске“

Година: 2022.
Датум израде:
02.10.2023.
Страна: 14/16

8. Консолидација инфраструктурних стандарда информационог система (налаз из 2021.г.)

НАЛАЗИ РЕВИЗИЈЕ И РИЗИК

Унутар информационог система заступљени су системи различитих произвођача, чија набавка и имплементација није водила рачуна о дугорочном поравнању и консолидацији рјешења и добављача унутар ЕРС.

Ризик

Увећање трошкова кроз одвојене набавке, изостанак координације или набавка технички неспојивих рјешења. Лошији услови набавке и одржавања код глобалних и локалних добављача.

ПРЕПОРУКА И СТАТУС

Препоручује се да Холдинг у наредном периоду предложи јединствене стандарде или препоруке за мрежну, серверску и SCADA инфраструктуру.

Статус препоруке у 2022. години

Препорука је већим дијелом проведена, због успостављања координације набавке. Са друге стране, потпуна консолидација рјешења због кризе ланца снабдијевања за ИТ не мора бити најбољи избор.

ОДГОВОР РУКОВОДСТВА

Препорука се прихвата.

Поред процеса координације, потребно је успоставити заједнички план са зависним предузећима. Постоји велики број различитих произвођача и система јавних набавки, чак и унутар истих предузећа.

Ова препорука је тешко изведива, због ограничених надлежности Матичног предузећа.

МЈЕРЕ ЗА ОТКЛАЊАЊЕ НЕДОСТАКА

МХ "ЕРС"МП а.д. Требиње
ЗП "Хидроелектране на Дрини"
а.д. Вишеград

Акциони план за отклањање утврђених недостатака у ревизорском извјештају Grant Thornton, д.о.о Бања Лука за 2022 годину и прихватање препорука датих у Писму руководству Мјешовитог Холдинга, „Електропривреда Републике Српске“

Година: 2022.

Датум израде:
02.10.2023.

Страна: 15/16

9. План континуитета пословања - ВСП (налаз из 2021.г.)

НАЛАЗИ РЕВИЗИЈЕ И РИЗИК

Идентификовали смо да Холдинг нема План континуитета пословања (Business Continuity Plan - ВСП). Неки дијелови ВСП се спомињу у ИТ процедурама као што је Опоравак од хаварије, али недостају кључне тачке. Нпр, када и како се покреће управљање кризним ситуацијама, листа особа које су задужене за управљање кризним ситуацијама са њиховим контакт подацима. Поред тога, постоји локација за опоравак од катастрофе (Disaster Recovery - DR), али нису достављени докази (редовни извјештаји) у вези са спроведеним тестом функционалности DR локације или опоравком пословних процеса. Безбједносни дизајн плана опоравка није усаглашен са новим сајбер ризицима.

Ризик

Тамо гдје недостаје План континуитета пословања и План опоравка од катастрофа није добро документован, те постоји ризик да се критични пословни процеси не могу заштитити од посљедица великог квара информационих система или ако дође до катастрофе. Ако се не спроведу годишње провјере локација DR-а, постоји ризик да ће се критичне информације за пословни субјект изгубити у случају великог неуспјеха ИС или катастрофе.

Како препорука није ријешена у више узастопних година, ниво ризика се увећава на врло висок ризик.

ПРЕПОРУКА И СТАТУС

Препоручујемо Холдингу да креира План континуитета пословања који укључује опоравак информационог система у случају катастрофе. ВСП треба развијати и одржавати. Такође би требало да се заснива на процјени ризика и анализи пословних утицаја (BIA) како би се утврдила критичност система и процеса. Што се тиче локације DR, треба провести тестирање функционалности (најмање једном годишње) заједно са извјештајем о резултатима тестирања. Потребно је преиспитати дизајн процеса опоравка на начин да укључи додатне комбинације мјера заштите за новије пријетње (више копија, копије података на резервној локацији, употребу енкрипције и офлајн копије података, на примјер 3-2-1 дизајн)

МХ "ЕРС"МП а.д. Требиње
ЗП "Хидроелектране на Дрини"
а.д. Вишеград

Акциони план за отклањање утврђених недостатака у ревизорском извјештају Grant Thornton, д.о.о Бања Лука за 2022 годину и прихватање препорука датих у Писму руководству Мјешовитог Холдинга „Електропривреда Републике Српске“

Година: 2022.

Датум израде:
02.10.2023.

Страна: 16/16

ОДГОВОР РУКОВОДСТВА

Усвојен је План набавку у коме се налазила ставка избора консултанта за израду Плана континуитета. Нико се није јавио на предметну јавну набавку, план је да буде поновљена.

МЈЕРЕ ЗА ОТКЛАЊАЊЕ НЕДОСТАКА

Спровести планирану набавку.

Носилац активности: шеф Службе за ТИС

Рок: 31.12.2023.

МХ "ЕРС"МП а.д. Требиње
ЗП "Хидроелектране на Дрини"
а.д. Вишеград

Акциони план за отклањање утврђених недостатака у ревизорском извјештају Grant Thornton, д.о.о Бања Лука за 2022 годину и прихватање препорука датих у Писму руководству Мјешовитог Холдинга „Електропривреда Републике Српске“

Година: 2022.

Датум израде:
02.10.2023.

Страна: 17/16

10. Примјена тикетног система (налаз из 2021.г.)

НАЛАЗИ РЕВИЗИЈЕ И РИЗИК

ПРЕПОРУКА И СТАТУС

Размотрити трошкове лиценцирања ЕРП система (попут РиТЕ Гацко) или специјализована софтверска рјешења за софтверско евидентирање и праћење важних ИТ задатака и управљање промјенама.

ОДГОВОР РУКОВОДСТВА

Примјена је повећана али и даље није свеобухватна, те предузеће разматра опције која су повезана са контакт центрима и подршком.

МЈЕРЕ ЗА ОТКЛАЊАЊЕ НЕДОСТАКА

Биће размотрена набавка ЕРП система.

Носилац активности: шеф Службе за ТИС

Рок: 31.12.2023.